

श्री.जयदिव डाकरे सर श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - सातवी (26 जुलै) माझा अभ्यास

Subscribe

शासनाच्या 45 दिवसांच्या ब्रीज कोर्ससोबत माझा अभ्यास PDF

शासनाच्या ब्रीज कोर्ससोबत क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा अभ्यासक्रम समाविष्ट

दिवस सव्वीस :

गतवर्षीच्या क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयतेचा नियमित अभ्यासक्रम समाविष्ट.

✚ कविता वाचा व समजून घ्या.

ट्रेस्ट
मोडवा

४. श्रावणमास

कविता
पहा

• ऐका. वाचा. म्हणा.

श्रावणमासी हर्ष मानसी हिरवळ दाटे चोहिकडे ;
क्षणात येते सरसर शिरवे क्षणात फिरुनी ऊन पडे.
वरती बघता इंद्रधनूचा गोफ दुहेरी विणलासे,
मंगल तोरण काय बांधिले नभोमंडपी कुणि भासे!
झालासा सूर्यास्त वाटतो सांज अहाहा! तो उघडे,
तरुशिखरांवर, उंच घरांवर पिवळे पिवळे ऊन पडे.
उठती वरती जलदांवरती अनंत संध्याराग पहा;
सर्व नभावर होय रेखिले सुंदरतेचे रूप महा.
बलाकमाला उडता भासे कल्पसुमांची माळचि ते,
उतरुनि येती अवनीवरती ग्रहगोलचि की एकमते.
फडफड करुनी भिजले अपुले पंख पाखरे सावरिती;
सुंदर हरिणी हिरव्या कुरणी निजबाळांसह बागडती.
खिल्लारे ही चरती रानी, गोपहि गाणी गात फिरे,
मंजुळ पावा गाय तयाचा श्रावणमहिमा एकसुरे.
सुवर्णचंपक फुलला, विपिनी रम्य केवडा दरवळला,
पारिजातही बघता भामा, रोष मनीचा मावळला!
सुंदर परडी घेउनि हाती पुरोपकंठी शुद्धमती,
सुंदर बाला या फुलमाला, रम्य फुले-पत्री खुडती.
देवदर्शना निघती ललना, हर्ष माइना हृदयात,
वदनी त्यांच्या वाचुनि घ्यावे श्रावण महिन्याचे गीत!

बालकवी-त्र्यंबक बापूजी ठोमरे (१८९०-१९१८) : निसर्गकवी म्हणून प्रसिद्ध. बालवयातच कवितालेखनाला प्रारंभ. १९०७ साली जळगाव येथे भरलेल्या कविसंमेलनात 'बालकवी' म्हणून गौरवण्यात आले. 'बालकवींची कविता' हा काव्यसंग्रह प्रसिद्ध.

प्रस्तुत कवितेत कवीने श्रावण महिन्यातील निसर्गसृष्टीचे विलोभनीय व सुंदर वर्णन केले आहे.

शिक्षकांसाठी : विद्यार्थ्यांना पाठ्यपुस्तकातील सर्व कविता तालामुरांत व साभिनय म्हणून दाखवाव्यात. कवितांना योग्य चाली लावाव्यात. विद्यार्थ्यांकडून कविता तालामुरांत म्हणून घ्याव्यात.

✚ पूर्णांक संख्यांचा भागाकार समजून घ्या.

2

पूर्णांक संख्यांचा गुणाकार व भागाकार

टेस्ट
सोडवा

हे मला समजले.

पूर्णांक संख्यांच्या भागाकाराचे नियम गुणाकाराच्या नियमांसारखे आहेत.

- दोन धन पूर्णांक संख्यांचा भागाकार, धन संख्या येते.
- दोन ऋण पूर्णांक संख्यांचा भागाकार, धन संख्या येते.
- धन पूर्णांक व ऋण पूर्णांक यांचा भागाकार, नेहमी ऋण संख्या येते.

सरावसंच 9

1. खालील उदाहरणे सोडवा.

- (i) $(-96) \div 16$ (ii) $98 \div (-28)$ (iii) $(-51) \div 68$ (iv) $38 \div (-57)$
 (v) $(-85) \div 20$ (vi) $(-150) \div (-25)$ (vii) $100 \div 60$ (viii) $9 \div (-54)$
 (ix) $78 \div 65$ (x) $(-5) \div (-315)$

2*. ज्यांचे उत्तर $\frac{24}{5}$ येईल असे पूर्णाकांचे तीन भागाकार तयार करा.

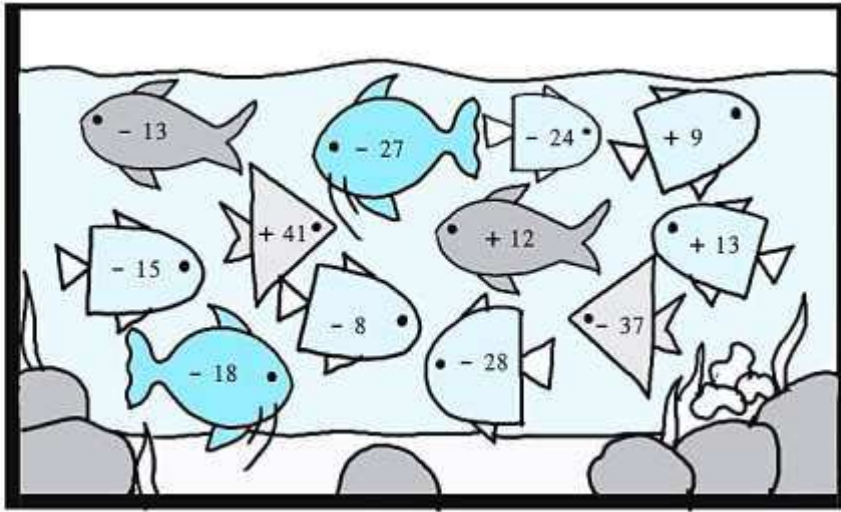
3*. ज्यांचे उत्तर $\frac{-5}{7}$ येईल असे पूर्णाकांचे तीन भागाकार तयार करा.

4. खाली एका तलावात काही संख्या धारण केलेले मासे आहेत. कोणत्याही 4 जोड्या घेऊन त्यांतील संख्यांचे गुणाकार करा. तसेच चार वेगळ्या जोड्या घेऊन त्यांतील संख्यांचा भागाकार करा.

उदाहरणार्थ

1. $(-13) \times (-15) = 195$

2. $(-24) \div 9 = \frac{-24}{9} = \frac{-8}{3}$

Understand the division of integers.

Now I know!

The rules of division of integers are like the rules of multiplication of integers.

- We cannot divide any number by zero.
- The quotient of two positive integers is a positive number.
- The quotient of two negative integers is a positive number.
- The quotient of a positive integer and a negative integer is always a negative number.

Practice Set 9

1. Solve :

- (i) $(-96) \div 16$ (ii) $98 \div (-28)$ (iii) $(-51) \div 68$ (iv) $38 \div (-57)$
 (v) $(-85) \div 20$ (vi) $(-150) \div (-25)$ (vii) $100 \div 60$ (viii) $9 \div (-54)$
 (ix) $78 \div 65$ (x) $(-5) \div (-315)$

2*. Write three divisions of integers such that the fractional form of each will be $\frac{24}{5}$.

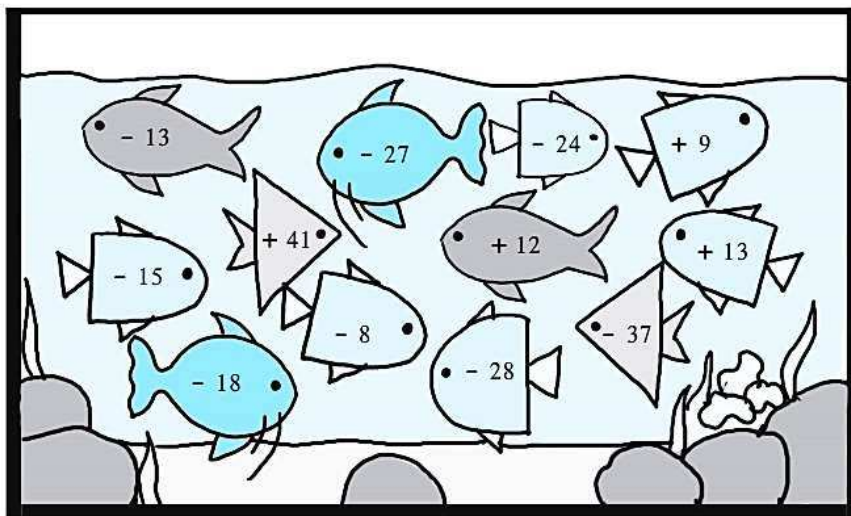
3*. Write three divisions of integers such that the fractional form of each will be $\frac{-5}{7}$.

4. The fish in the pond below, carry some numbers. Choose any 4 pairs and carry out four multiplications with those numbers. Now, choose four other pairs and carry out divisions with these numbers.

For example,

1. $(-13) \times (-15) = 195$

2. $(-24) \div 9 = \frac{-24}{9} = \frac{-8}{3}$

✚ Read and understand.
Listen and answer :

- ✚ Why did Akulka want to strike Malasha?
- ✚ Why did Malasha run home?

Revision

- accursed one : bad child. A word used in informal speech to show anger
- nape of her neck : the back of the neck

List all the words that refer to 'speaking' in the story.

Examples : said, scold/scolded, replied

Akulka's new dress, and not only her dress, but also her nose and eyes. When Akulka saw the spots on her dress, she grew angry at Malasha, and scolded her, and ran after her, and wanted to strike her. Malasha was frightened and, seeing what trouble she had caused, jumped out of the puddle and ran home.

Akulka's mother passed by; she saw her daughter's dress bespattered and soiled.

"Where, accursed one, did you get yourself so dirty?"

"Malasha has purposely splashed it on me."

Akulka's mother grasped Malasha and gave her a knock on the nape of her neck. Malasha began to howl, and her mother ran out of the house.

"Why do you strike my daughter?" she began to scold her neighbour.

✚ वाचा समजून घ्या.

३. धार्मिक समन्वय

भक्तिरचना केल्या. त्यांची भक्तिगीते भक्ती, सहिष्णुता व मानवता यांचा संदेश देणारी आहेत. संत रोहिदास हे एक महान संत होते. त्यांनी समतेचा व मानवतेचा संदेश दिला. संत सेना हे एक प्रभावी संत होऊन गेले. हिंदी साहित्यातील महाकवी सूरदास यांनी 'सूरसागर' हे काव्य लिहिले. कृष्णभक्ती हा त्यांच्या काव्याचा विषय आहे. मुस्लिम संत रसखान यांनी लिहिलेली कृष्णभक्तीची गीते रसाळ आहेत. संत तुलसीदासांच्या 'रामचरितमानस' या ग्रंथात रामभक्तीचा सुंदर आविष्कार झालेला आढळतो.

कर्नाटकात बसवेश्वरांनी लिंगायत विचारधारेचा प्रसार केला. त्यांनी जातिभेदाला विरोध केला. श्रमप्रतिष्ठेचे महत्त्व सांगितले. त्यांचे 'कावकवे

श्री बसवेश्वर

कैलास' हे प्रसिद्ध वचन आहे. त्याचा अर्थ श्रम हाच कैलास होय, असा आहे. आपल्या चळवळीमध्ये स्त्रियांनाही सहभागी करून घेतले. 'अनुभवमंठप' या सभागृहामध्ये हाणाच्या धर्मचर्चेत सर्व जातींचे स्त्री-पुरुष सहभागी होऊ लागले. त्यांनी आपली शिकवण कन्नड या लोकभाषेमध्ये वचनसाहित्याच्या माध्यमातून दिली. त्यांच्या कार्याचा समाजावर मोठा परिणाम झाला. बसवेश्वरांच्या अनुयायांनी मराठी भाषेतही रचना केल्या आहेत. त्यांपैकी मन्मथ स्वामी यांनी लिहिलेला 'परमरहस्य' हा ग्रंथ प्रसिद्ध आहे. कर्नाटकमध्ये पंप, पुरंदरदास इत्यादी थोर संत होऊन गेले. त्यांनी कन्नड भाषेत अनेक भक्तिकवने रचली.

महानुभाव पंथ : तेराव्या शतकात चक्रधरस्वामींनी महाराष्ट्रात 'महानुभाव' पंथ प्रवर्तित केला. हा कृष्णभक्तीचा उपदेश करणारा पंथ आहे. श्रीगोविंदप्रभू हे चक्रधर स्वामींचे गुरु होते. चक्रधरांच्या शिष्यांमध्ये सर्व जाती-जमातींमधील स्त्री-पुरुषांचा समावेश होता. ते समतेचे पुरस्कर्ते होते. त्यांनी महाराष्ट्रभर

चक्रधरस्वामी

या पंथाचा प्रसार महाराष्ट्रात प्रामुख्याने विदर्भ आणि मराठवाडा या भागांत झाला. विदर्भातील ऋद्धिपूर हे या पंथाचे महत्त्वाचे स्थान होय. तसेच हा पंथ पंजाब, अफगाणिस्तान अशा दूरवरच्या प्रदेशापर्यंत पोहचला होता.

माहीत आहे का तुम्हांला ?

महानुभाव पंथाच्या अनुयायांनी केलेल्या काही प्रमुख रचना पुढीलप्रमाणे: म्हाइंभट यांनी संपादित केलेला चक्रधरांच्या लीळांचे वर्णन करणारा 'लीळाचरित्र' हा ग्रंथ, आद्य मराठी कवयित्री महदंबा यांचे 'धवळे', केशोबास यांनी संपादित केलेले 'सूत्रपाठ आणि दृष्टान्तपाठ', दामोदर पंडितांचे 'वच्छाहरण', भास्करभट्ट बोरीकर यांचा 'शिशुपालवध', नरेंद्रांचे 'रुक्मिणीस्वयंवर'.

माहीत आहे का तुम्हांला ?

महाराष्ट्रात संत एकनाथांनी लिहिलेला हिंदू व मुसलमान यांच्यातील संवाद धार्मिक समन्वयाच्या दृष्टीने महत्त्वाचा आहे. संत शेख महंमद यांचे 'शेख महंमद अविंध । त्याचे हृदयी गोविंद ॥' हे प्रसिद्ध वचन या समन्वयाचे एक उदाहरण होय.

गुरुनानक : गुरुनानक हे शीख धर्माचे संस्थापक आणि पहिले गुरु होत. धार्मिक समन्वयाचा एक मोठा प्रयत्न म्हणून त्यांच्या कार्याचा उल्लेख करावा

३. भरती-ओहोटी

सरारव

टैस्ट
मोडवा

वाचा व समजून घ्या.

- ❖ अर्धा पेला पाणी घ्या. पेला हातात घेऊन एका दिशेने सावकाश गोलगोल फिरवत रहा. पाण्याच्या बाबतीत काय घडते याचे निरीक्षण करा.

आकृती ३.३ : पाण्यासह पेला हलवणारा मुलगा

- ❖ की-चेन बोटत धरून गोलगोल फिरवताना काय घडते याचे निरीक्षण करा.

आकृती ३.४ : की-चेन फिरवणारी मुलगी

सांगा पाहू !

खालील प्रश्नांच्या आधारे केलेल्या कृतीबाबत वर्गात चर्चा करा.

- खडू कोणत्या दिशेला पडला ?
- पेल्यातील पाण्याचा फुगवटा कोणत्या दिशेला आला ?
- की-चेनला जोडलेल्या वस्तू फिरताना कोणत्या स्थितीत होत्या ?
- डब्यातील व मिक्सरच्या भांड्यातील पाण्याचे काय झाले ?
- वरील कृतींमध्ये कोणती बले कार्य करत असावीत ?

- केंद्रात्सारी बल किंवा गुरुत्वीय बल कोणकोणत्या कृतींमध्ये जास्त आढळले ?

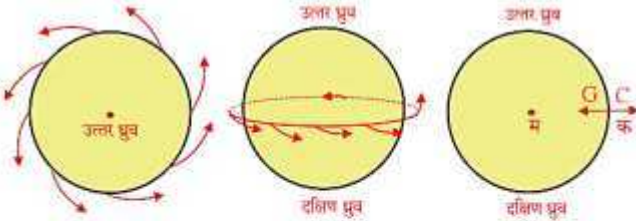
भौगोलिक स्पष्टीकरण

वरील सर्व कृतींमध्ये केंद्रात्सारी बलाचे (प्रेरणेचे) परिणाम पाहायला मिळतात. केंद्रात्सारी बल गुरुत्वाकर्षण बलाच्या विरुद्ध दिशेने कार्य करत असते. केंद्रात्सारी म्हणजे केंद्रातून बाहेर जाणारा. याचा अनुभव तुम्ही स्वतःही घेतला असेल. जत्रेमध्ये चक्राकार पाळण्यात बसल्यास वेगाने फिरणाऱ्या चक्राच्या बाहेरच्या दिशेने तुमचा पाळणा झुकलेला असतो. हा देखील केंद्रात्सारी बलाचा परिणाम आहे.

वर्गातील विद्यार्थ्यांचे दोन समतुल्य गट करा. पाच मिनिटांचा रस्सीखेच हा खेळ खेळवा. त्यांना मिळालेल्या अनुभवावर वर्गात चर्चा घडवा.

केंद्रात्सारी बल व गुरुत्वीय बल :

परिवलनामुळे पृथ्वीला एक प्रकारचे बल किंवा प्रेरणा मिळते. ही प्रेरणा पृथ्वीच्या केंद्रापासून विरुद्ध दिशेत कार्य करते. तिला केंद्रात्सारी प्रेरणा असे म्हणतात. (आकृती ३.५ पहा.) पृथ्वीवरील कोणतीही वस्तू अशा प्रेरणेमुळे पृथ्वीभोवती असलेल्या अवकाशात फेकली जाऊ शकते; परंतु त्याच वेळी पृथ्वीच्या गुरुत्वाकर्षणाची प्रेरणा पृथ्वीच्या केंद्राच्या दिशेत कार्य करत असते. हे बल केंद्रात्सारी प्रेरणेच्या अनेक पटींनी जास्त असते. यामुळे भूतलावरील कोणतीही वस्तू आहे त्या जागी राहते.

G= गुरुत्वीय बल, C= केंद्रात्सारी बल

आकृती ३.५ : केंद्रात्सारी बल व गुरुत्वीय बल

भरती-ओहोटी :

सागरजलाला येणाऱ्या भरती-ओहोटीस पुढील घटक कारणीभूत असतात.

- ❖ चंद्र, सूर्य यांचे गुरुत्वाकर्षण बल, तसेच पृथ्वीचे गुरुत्वाकर्षण बल.

पाठ वाचा व समजून घ्या.

फळ (Fruit)

आपण दैनंदिन जीवनात वेगवेगळी फळे वापरतो. प्रत्येक फळ हे वैशिष्ट्यपूर्ण आहे. त्याचा आकार, रंग, चव यांमध्ये विविधता आढळून येते. आंब्यात एकच कोय असते, तर फणसात असंख्य गरे व बिया असतात.

बोर, आंबा, चिकू, सफरचंद अशा फळांची निरीक्षणे करा. काय दिसते? त्यांमध्ये कवचाची, गराची व बियांची रचना, संख्या वेगवेगळी असते. काजूसारख्या काही फळांमध्ये बी थोडेसे बाहेरच्या बाजूस आलेले असते.

शेंगदाणे, वाटाणा, गहू, ज्वारी या बिया तीन ते चार तास पाण्यात भिजवा. चिमटीने बी दाबा. कोणत्या बी चे दोन समान भाग होतात ते पहा. ज्याचे दोन समान भाग होतात त्यांना द्विदल बी (Dicotyledons) म्हणतात, तर ज्यांचे दोन समान भाग होत नाहीत त्यांना एकदल बी (Monocotyledons) म्हणतात.

2.11 विविध फळे व बिया

1. वनस्पतींची तीन उदाहरणे द्या.

- अ. काटेरी आवरणाची फळे असणाऱ्या -
- आ. खोडावर काटे असणाऱ्या -
- इ. लाल फुले असणाऱ्या -
- ई. पिवळी फुले असणाऱ्या -
- उ. रात्री पाने मिटणाऱ्या -
- ऊ. एकच बी असणारी फळे असणाऱ्या -
- ए. फळामध्ये अनेक बिया असणाऱ्या -

2. कोणत्याही एका फुलाचे निरीक्षण करा. त्याचे विविध भाग अभ्यासा व त्याचे वर्णन तुमच्या शब्दांत लिहून आकृती काढा.

3. काय सारखे? काय वेगळे?

- अ. ज्वारी आणि मूग
- आ. कांदा आणि कोथिंबीर
- इ. केळीचे पान व आंब्याचे पान
- ई. नारळाचे झाड व ज्वारीचे ताट

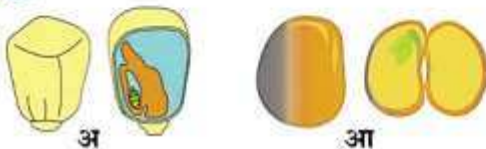

5. वनस्पतींच्या अवयवांची कार्ये स्पष्ट करा.

- 6. खाली पानांचे काही गुणधर्म दिलेले आहेत. प्रत्येक गुणधर्माचे एक पान शोधून वनस्पतीचे वर्णन लिहा. गुळगुळीत पृष्ठभाग, खडबडीत पृष्ठभाग, मांसल पर्णपत्र, पर्णपत्रावर काटे.
- 7. तुम्ही अभ्यासलेल्या वनस्पतींच्या विविध भागांची नावे खालील चौकटीत शोधा.

अं	सो	ट	मू	ळ	फू	मू	बी
बा	कु	शी	कु	ल	ल	ळ	जां
क्षी	पे	र	ल	खो	रो	फ	ड
अं	डा	श	य	ग्र	ड	म	द
जा	दे	ठ	र्णा	ए	क	द	ल
पा	यां	प	र्ण	त	ल	कां	पुं
पु	मं	ग	पा	क	ळी	डे	ज

4. खालील चित्रांविषयीचे स्पष्टीकरण तुमच्या शब्दांत लिहा.

उपक्रम : संगणकावर पेंटब्रशच्या साहाय्याने विविध पानांची चित्रे काढा व तुमच्या नावाने फोल्डर मध्ये सेव्ह करा.

Fruit

Read and understand.

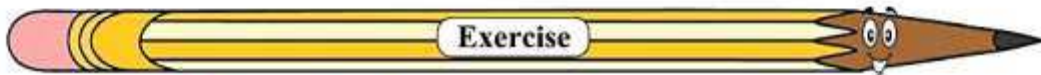
We eat many different types of fruits. Each type of fruit has its own characteristics. There are variations in their shape, colour, taste, etc. Mango contains only one seed where as jackfruit consists of many small fruitlets, each with its own seed.

Observe the fruits of *ber* (ziziphus), mango, chikoo, apple, etc. What do you observe? Each fruit has a different skin or shell, fleshy part and seed. In case of fruits like cashew, its seed is outside the fruit.

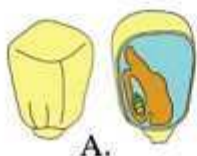
Soak the seeds of, pea, wheat, rice, jowar, groundnut in water for 3-4 hrs. Press the seeds with your fingers and observe them. Which seeds get divided into two equal parts? Seeds which get divided into two equal parts are called dicotyledonous seeds. Seeds which do not divide into two equal parts are called monocotyledonous seeds.

2.11 Various fruits and seeds

- Give examples of 3 plants that have :
  - spiny fruits
  - spiny stem
  - red flowers
  - yellow flowers
  - leaves which close at night
  - single-seeded fruits
  - many-seeded fruits
- Observe any one flower and its various parts and describe it in your own words.
- What are the similarities and differences between?
  - jowar and moong
  - onion and coriander
  - leaves of banana and mango
  - coconut tree and jowar stalk plant
- Explain the following images in your own words.

A.

B.

- Describe the functions of various parts of a plant.
- Certain properties are mentioned below. Find a leaf corresponding to each property and describe those plants.
  - leaves with smooth surface, leaves with rough surface, fleshy leaf, spines on leaf.
- Find the plant parts.

r	b	u	d	x	s	r	f
o	w	p	y	e	t	a	l
o	l	l	d	n	e	d	o
t	a	o	i	l	m	i	w
c	n	e	t	a	l	c	e
a	v	o	v	u	m	l	r
p	e	t	a	l	s	e	o
r	o	o	t	h	a	i	r

Activity : Sketch various types of leaves in Paintbrush on the computer and save the sketches in a folder of your own name.

● सुनो, पढ़ो और लिखो :

४. देहात और शहर

- अभिषेक पांडेय

जन्म : २९ जनवरी १९९२, मुंबई (महाराष्ट्र) परिचय : सम-सामयिक विषयों में अभिषेक पांडेय जी की विशेष अभिरुचि एवं लेखन रहा है। प्रस्तुत पत्रों में लेखक ने देहात और शहर के अपने सुख-दुख एवं बढ़ती हुई जनसंख्या के अभिशाप पर अनेक सुझाव दिए हैं।

खोजबीन

डाकघर से प्राप्त सेवाएँ बताओ और संकेत स्थलों से अन्य सेवाएँ ढूँढ़कर उनकी सूची बनाओ।

सेवाओं के नाम

कब ली जाती हैं ?

टेस्ट
मोडवा

प्रिय मित्र शहर,

नमस्कार।

दिनांक १ अगस्त, २०१७

कल तुमसे बात हुई। मेरे सुख-दुख के संबंध में पूछा। धन्यवाद! बहुत सारी बातें मन में हैं, सब कुछ दूरध्वनि पर कहना मुश्किल है। सोचा; पत्र ही लिखूँ। अब मैं अपना दुखड़ा क्या रोऊँ? चलिए, इस बार कुछ अच्छी बातें भी तुमसे साझा करता हूँ। 'डिजिटल' क्रांति का थोड़ा असर हमारे गाँव में भी दिखाई पड़ने लगा है। 'मोबाइल' के माध्यम से नित नवीन सूचनाएँ हम तक पहुँचने लगी हैं। 'स्वच्छ ग्राम-स्वस्थ ग्राम' परियोजना घर-घर तक पहुँच गई है। ग्रामजन भी शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, खेती के नवीन औजारों और आधुनिक खेती की पद्धतियों को थोड़ा-थोड़ा जानने लगे हैं। 'घर-घर में शौचालय' जैसी सुविधा के प्रति लोग जागरूक हो रहे हैं।

हालाँकि कुछ परेशानियाँ अब भी वहीं की वहीं हैं। पीने का पानी लाने के लिए दूर-दूर तक जाना पड़ता है। मेरे यहाँ विद्यालय तो हैं पर उनमें आवश्यक सुविधाएँ नहीं हैं। महाविद्यालय तो हमारे गाँव से बहुत दूर है। तुम्हारे

बारे में सोचता हूँ तो लगता है कि तुम्हारे पास अत्याधुनिक और अच्छी सुविधाएँ, विकसित तकनीक हैं। तुम्हारी दिन दूनी-रात चौगुनी उन्नति हो रही है। तुम कितने सुखी हो! यातायात के आधुनिक साधन, पक्की चौड़ी सड़कें, बड़े-बड़े शॉपिंग मॉल और चौबीस घंटे बिजली की सुविधा तुम्हारी शान में चार चाँद लगा देती हैं। कभी-कभी मन बहुत उदास हो जाता है। एक जमाना था, जब मेरे यहाँ बहुत खुशहाली थी। चारों तरफ हरियाली थी पर अब पहले जैसी रौनक नहीं रही। मैं असुविधा, बेरोजगारी, आपसी झगड़े, गुटबाजी, अशांति जैसी समस्याओं से घिरता

□ पत्र का मुखर वाचन कराएँ। प्रश्नोत्तर के माध्यम से इन पत्रों के मुख्य मुद्दों पर चर्चा कराएँ। देखे हुए देहात-शहर में क्या-क्या अंतर होता है, बताने के लिए प्रेरित करें। आदर्श गाँव/शहर में क्या-क्या होना चाहिए, पूछें। बढ़ती जनसंख्या की समस्या पर चर्चा करें।

माझा ऑनलाईन अभ्यास

स्वयंमूल्यमापन चाचणी पहा खालील लिंकवर..

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

माझा ऑनलाईन अभ्यास – प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून

सातवी मराठी	सातवी गणित	सेमी गणित	सातवी इंग्रजी	सातवी इतिहास
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा
सातवी भूगोल	सातवी विज्ञान	सेमी विज्ञान	सातवी हिंदी	
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

MiniShala शैक्षणिक ॲप्स खालील लिंकवरून डाऊनलोड करा.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
		आठवी	नववी	दहावी		

गुरुमाऊली शैक्षणिक ॲप्स - [Click Here](#)

निर्मिती - श्री.प्रविण डाकरे, श्री.जयदिप डाकरे

वेब स्रोत- 'ई-बालभारती'

सौजन्य- जिल्हा परिषद कोल्हापूर

<https://www.gurumauli.in>